

VERSLAG

Datum	18 november 2025
Locatie	Raadszaal
Duur	20.00 tot 22.00 uur
Verslag	Sonja Van Aert

Voorzitter	Toon Hamans
Secretaris	Sonja Van Aert
Leden	Anja Luijkx, Dave Billet, Eline Boden, Gert Stevens, Gitte Martens, Greet Van Wezel, Peter Donkers, Seppe Somers, Stefan Godrie, Tim Duchêne en Toon Hamans
Schepen	Katrien Somers
Aanwezig	Eline Boden, Gert Stevens, Gitte Martens, Peter Donkers, Seppe Somers, Stefan Godrie en Toon Hamans
Schepen Afwezig	Katrien Somers /
Verontschuldigd	Anja Luijks, Dave Billet, Greet Van Wezel en Tim Duchêne

Opening om 20.00 u

I. AGENDA

1. Verslag vorige vergadering
 2. Meerjarenplan 2026-2031 van het gemeentebestuur
 3. Voortgang status MAP-meetpunten Essen en kwaliteit van het oppervlaktewater.
 4. Voortgang aanplant en "grondruil" Papenmoerstraat
 5. Toekomstvisie Landbouw
 6. Voortgang Grenspark Kalmthoutse Heide
 7. Varia en rondvraag
-

II. VERSLAG

1. Notulen vorige vergadering van 2 juli 2025

- Schepen Katrien Somers geeft een update over het grachtenplan. Omdat er nog geen nieuwe informatie is wordt de vervolgvergadering, met schepenen van landbouw uit de buurgemeenten, verplaatst naar voorjaar 2026.

Door een lid van de adviesraad werd bezwaar ingediend m.b.t. een gracht en greppel aangeduid in zijn 'Verzamelaanvraag' en met restricties tot gevolg. Tot op heden ontving hij geen ontvangstbevestiging noch enige andere reactie van VLM of VMM.

➔ Schepen Katrien Somers zal contact opnemen met VMM.

- Na de toelichting in de vorige landbouwraad doet al één landbouwbedrijf beroep op een tewerkstelling van leefloners via artikel 60.
➔ De folder voor werkgevers 'Tewerkstelling artikel 60'ers' is hier in bijlage.

Het verslag van 2 juli 2025 wordt goedgekeurd en mag verspreid worden via de landbouwnieuwsbrief.

2. Meerjarenplan 2026-2031 van het gemeentebestuur: doelstellingen en acties.

De schepen presenteert het Meerjarenplan 2026-2031 aan de hand van slides.

Vanuit de vergadering worden volgende vragen gesteld:

- Wordt aan de Gecoro advies gevraagd? *Antwoord: Momenteel is de raad nog niet opnieuw samengesteld.*
- Wanneer is deze presentatie ter beschikking? *Antwoord: De documenten zijn na de gemeenteraad van 16 december ter beschikking.*
- Wat is een activeringsheffing? *Antwoord: Dat is een heffing op onbebouwde percelen.*
- Waarop is de leegstandsbelasting van toepassing? *Antwoord: Deze belasting is van toepassing op een woning of een gebouw dat langdurig leeg staat.*
- Wordt er bij de herinrichtingen van het Heuvelplein en de Kapelstraat bijkomende parking voorzien? *Antwoord: Neen, er wordt voor de herinrichtingen wel een architect aangesteld.*
- Wat is BOA? *Antwoord: BOA staat voor Buitenschoolse opvang en activiteiten. De scholen bieden na schooltijd een gevarieerd programma aan de kinderen.*
- De accommodatie van 't Kabaske is vooroorlogs dit moet niet nog eens onderzocht worden zoals wordt gepresenteerd
- Gaat de samenwerking erin resulteren dat de ambulance naar Nederland mag worden afgevoerd? *Antwoord: Hiervoor wordt nog steeds gelobbyd.*
- Gaan er oude panden geklasseerd worden? *Antwoord: Nee, het is enkel een screening van erfgoedpanden.*
- Gaat de gemeente het financieel tekort van het Karrenmuseum bijpassen? *Antwoord: De Vlaamse overheid heeft beslist minder subsidies te geven en dat tekort wordt door de gemeente dichtgereden.*
- Geldt dierenwelzijn voor dieren op een bedrijf? *Antwoord: Het is meer gericht naar uitbreiding en beheer van hondenlosloopzones, zwervkattenbeleid en dergelijke meer.*
- Waarvoor staat de afkorting STOP-principe? *Antwoord: Dit staat in volgende volgorde voor: Stappen, daarna Trappen (fietsen), Openbaar vervoer en als laatste keuze het Privé-vervoer, de auto.*
- Geldt 'aandacht voor veiliger fietsen en betere infrastructuur' ook voor ruilverkavelingswegen? De situatie is in o.a. de Beylestraat al jarenlang zeer gevaarlijk. *Antwoord: Ja, dergelijke zaken horen onder de noemer 'Onderhoud grachten en wegen' en zijn daarin opgenomen.*
- Er zal een ambtenaar worden aangeduid als aanspreekpunt Lokale Economie en Landbouw. Er wordt dus geen extra persoon aangeworven? *Antwoord: Neen, binnen de huidige personeelsbezetting zal er iemand worden aangeduid om als aanspreekpunt te fungeren. De bedoeling is dat deze persoon het aanspreekpunt is voor bijvoorbeeld Omgevingsvergunningsaanvragen.* Reactie vanuit de vergadering: Bij 'aanwerving' gaat men voor een bepaald profiel en VTE. Bij 'aanduiding' komt deze extra opdracht in de surplus bij iemand bij die zich daarin moet verdiepen, zich de materie eigen maken.

- Wat wordt er bedoeld met opwaardering 'oude' Rijkmaker? *Antwoord: Tezamen met de POM, de Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij wordt een project opgestart om de groeninrichting, de signalisatie, het elektriciteitsdelen, de leegstand en andere, samen te bekijken.*
- Ik mis de gehandicaptenzorg in de presentatie.
- Dit zijn woorden maar waar zijn de financiën. Bij elk project/ elke actie hoort toch een budget?
- Krijgt de Landbouwrapad de beschikking over de presentatie? De raad heeft geen documenten vooraf kunnen inzien. De presentatie, bestaande uit een 60-tal slides, is voorbijgeflitst. *Antwoord: De presentatie wordt niet aan adviesraden ter beschikking gesteld. Er worden geen cijfergegevens meegedeeld.*
-

De landbouwrapadviesraad besluit:

Gezien de leden voorafgaandelijk geen documenten hebben kunnen raadplegen, zij geen beschikking krijgen over de presentatie en er geen cijfergegevens worden verstrekt wordt aan de schepen gevraagd alsnog de nodige documenten te bezorgen zodat de adviesraad een gefundeerd advies kan uitbrengen.

Verder wordt betreurd dat:

- Er nagenoeg geen aandacht wordt besteed aan landbouw.
- Er geen volwaardige ambtenaar voor Lokale Economie & Landbouw wordt aangeworven;
- Er nergens vermelding wordt gemaakt over de opwaardering van de ruilverkavelingswegen i.f.v de gebruikers, de landbouwers en verder de onveiligheid voor de fietsers.
- Dat andere niet-landbouw gerelateerde onderwerpen wel tot op detailniveau worden benoemd.

3. Voortgang status MAP meetpunten Essen en kwaliteit oppervlaktewater.

Dit voorjaar ontving iedereen via de Landbouwnieuwsbrief toelichting over MAP 7 en de meetpunten. De resultaten van de MAP meetpunten op Essen-Hoek zijn zodanig slecht dat gebiedstype 3 van toepassing is en er voor dit gebied strenge maatregelen van kracht zijn.

Vanuit de landbouw werd aangegeven dat eventueel niet-landbouw gerelateerde vervuilers hebben bijgedragen tot de slechte meetresultaten. Zo zou de school door wijziging van het grachtenstelsel nu voor het MAP-meetpunt lozen, zou door zware regenoverlast en het ontbreken van riolering in het woonbos, afvalwater naar de Oude Moervaart afwateren....

De MAP-meetgegevens zijn publiek toegankelijk en werden door de voorzitter geraadpleegd. Daaruit blijkt dat het tweejaarlijks gemiddelde van de meetgegevens enorm de hoogte is ingegaan. U kan de gegevens via deze link raadplegen.

[Databank waterkwaliteit](#)

Hierbij de meetresultaten van het MAP- meetpunt aan de Rouwmoer.

De link waarop je e.e.a. vindt is : [https://int-](https://int-web.vmm.be/ibmcognos/bi/?perspective=authoring&pathRef=.public_folders%2FWater%2FMeetnetten%2FAnalysesresultaten%2Bper%2Bmeetplaats&id=i1B4F72B440A747A3B2F9D6057DC16031&objRef=i1B4F72B440A747A3B2F9D6057DC16031&action=run&format=HTML)

[web.vmm.be/ibmcognos/bi/?perspective=authoring&pathRef=.public_folders%2FWater%2FMeetnetten%2FAnalysesresultaten%2Bper%2Bmeetplaats&id=i1B4F72B440A747A3B2F9D6057DC16031&objRef=i1B4F72B440A747A3B2F9D6057DC16031&action=run&format=HTML](https://int-web.vmm.be/ibmcognos/bi/?perspective=authoring&pathRef=.public_folders%2FWater%2FMeetnetten%2FAnalysesresultaten%2Bper%2Bmeetplaats&id=i1B4F72B440A747A3B2F9D6057DC16031&objRef=i1B4F72B440A747A3B2F9D6057DC16031&action=run&format=HTML)

[L&cmPropStr=%7B%22id%22%3A%22i1B4F72B440A747A3B2F9D6057DC16031%22%2C%22type%22%3A%22report%22%2C%22defaultName%22%3A%22Analyseresultaten%20per%20meetplaats%22%2C%22permissions%22%3A%5B%22execute%22%2C%22read%22%2C%22traverse%22%5D%7D](#)

Voor de vergadering heeft Toon Hamans schermafbeeldingen gemaakt.

VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

Sample Point

Omschrijving

Gemeente

Waterloop

OW59100

Essenhoek, Rouwmoer, opw. weg

Essen

SPILLEBEEK - PAPENMOERBEEK

Kies een ander jaar:

2025

Kies een andere meetplaats:

OW59100

Volgende >

Sample Point	Datum	Sample ID	Tijdstip	N+N (mgN/L)	NO3- (mgN/L)	O2 (mg/L)	pH (-)	T (°C)	EC 20 (µS/cm)	EC 25 (µS/cm)	oPO4 f (mgP/L)	O2 verz. (%)	NO2- (mgN/L)
OW59100	2025-06-11	92110	12:34:23	< 0,4552	< 0,44	= 4,75	= 6,95	= 17,4	= 299	= 327,5545	= 0,111	= 49	= 0,0152
	2025-05-07	86055	10:38:29	< 0,4676	< 0,44	= 5,46	= 6,45	= 11,7	= 349	= 382,3295	= 0,067	= 49,6	= 0,0276
	2025-04-01	80827	13:15:55	= 0,6425	= 0,63	= 13,11	= 7,24	= 13,8	= 226	= 247,583	= 0,059	= 124,4	= 0,0125
	2025-03-03	75303	10:31:45	= 3,9052	= 3,89	= 10,91	= 6,38	= 4,7	= 204	= 223,482	= 0,052	= 82,3	= 0,0152
	2025-02-03	69083	10:17:22	= 4,7308	= 4,7	= 9,88	= 6,17	= 2,5	= 166,9	= 182,83895	= 0,0404	= 70,8	= 0,0308
	2025-01-09	67412	10:11:57	= 9,59	= 9,4	= 8,8	= 6,36	= 4,3	= 256	= 280,448	= 0,058	= 67,7	= 0,19

Sample Point

Omschrijving

Gemeente

Waterloop

OW59100

Essenhoek, Rouwmoer, opw. weg

Essen

SPILLEBEEK - PAPENMOERBEEK

Kies een ander jaar:

2024

Kies een andere meetplaats:

OW59100

Volgende >

Sample Point	Datum	Sample ID	Tijdstip	EC 20 (µS/cm)	N+N (mgN/L)	NO2- (mgN/L)	O2 (mg/L)	O2 verz. (%)	oPO4 f (mgP/L)	T (°C)	EC 25 (µS/cm)	NO3- (mgN/L)	pH (-)
OW59100	2024-12-03	57019	12:56:54	= 246	= 6,377	= 0,377	= 4,94	= 40,7	= 0,117	= 7,5	= 269,493	= 6	= 6,66
	2024-11-07	51841	09:34:35	= 322	< 1,225	< 0,005	= 4,29	= 36,4	= 0,0329	= 9,2	= 352,751	= 1,22	= 6,67
	2024-10-01	47347	10:01:30	= 311	= 1,113	= 0,073	= 3,57	= 34,2	= 0,098	= 13,4	= 340,7005	= 1,04	= 6,61
	2024-09-02	41098	12:58:31	= 354	< 0,2366	= 0,0166	= 1,92	= 20,9	= 0,0224	= 19,7	= 387,807	< 0,22	= 6,94
	2024-08-01	35539	10:28:48	= 290	= 0,813	= 0,113	= 2,92	= 31,4	= 0,035	= 19	= 317,695	= 0,7	= 6,74
	2024-07-01	29432	10:26:16	= 182,1	= 0,539	= 0,053	= 5,72	= 57,8	= 0,089	= 16,1	= 199,49055	= 0,486	= 6,59
	2024-05-07	19594	11:01:15	= 172	= 1,9	= 0,04	= 7,16	= 69,7	= 0,077	= 14,6	= 188,426	= 1,86	= 6,48
	2024-04-02	12421	11:24:50	= 139,1	< 1,76	< 0,01	= 9,46	= 83,3	= 0,0329	= 9,8	= 152,38405	= 1,75	= 6,38
	2024-03-04	11086	09:06:35	= 126	< 2,13	< 0,01	= 9,27	= 78,2	= 0,0305	= 8	= 138,033	= 2,12	= 6,3
	2024-02-08	6105	10:43:57	= 196,4	= 6,2189	= 0,0189	= 8,47	= 69,4	= 0,067	= 6,6	= 215,1562	= 6,2	= 6,37
	2024-01-11	1762	00:00:00	= 79,1	< 1,635	< 0,005	= 10,81	= 73,2	= 0,0126	= 0,8	= 86,65405	= 1,63	= 5,79

De voorzitter had bij deze tabel vragen die schriftelijk door VMM werden beantwoord namelijk:

1. Waarom wordt er in 2024 en 2025 met andere meettabellen gewerkt?

De tabel staat in een andere volgorde. Het zou inderdaad handiger zijn als alles steeds in dezelfde volgorde wordt getoond. Ik vraag aan de VMM-collega's of dit in de toekomst aangepast kan worden.

2. Wat zijn de normwaarden waaraan het oppervlaktewater moet voldoen?

Zie hierboven. Lokale afwijkingen zijn mogelijk (vb. bij zeer kwetsbare waterlopen).

3. Bij welke overschrijdingen gaat het achterliggend stroomgebied van gebiedstype 1 (groen) naar 2 (oranje) en naar 3 (rood)?

De gebiedstype-indeling wordt tweejaarlijks herzien op basis van de recentste nitraatmetingen van het oppervlakte- en grondwater in landbouwgebied (VMM-data). De evaluatie is gebaseerd op de metingen per afstroomzone, zowel voor oppervlakte- als voor grondwater.

In het kader van **MAP7** (het zevende Mestactieplan in Vlaanderen), werd de beslissing om bepaalde gebieden te verhogen van gebiedstype gebaseerd op een combinatie van data, met name

1. **Waterkwaliteitsmetingen**

- o De belangrijkste indicator was het nitraatresidu in het oppervlaktewater.
- o Gebieden waar de nitraatconcentratie structureel te hoog lag (boven de Europese norm van 50 mg/l) kwamen in aanmerking voor een verhoging van gebiedstype.

2. **Historische evolutie**

Er werd gekeken naar de **trend** in waterkwaliteit over meerdere jaren. Gebieden waar geen verbetering zichtbaar was of waar de situatie verslechterde, werden strenger aangepakt.

Samenvattend:

De vervuiling door stikstof en nitraten is de rode draad. Er wordt een tweejaars gemiddelde genomen en als dat niet tolereerbaar is dan wordt het landbouwgebied een gebiedscategorie hoger met zware beperkingen.

Door de milieudienst werd een subsidieaanvraag ingediend voor het meten van de waterkwaliteit in de Spillebeek op het traject van de gemeentegrens met Kalmthout tot aan het MAP meetpunt OW 59100. Deze subsidie had ons kunnen helpen om effectief zicht te gaan krijgen op de “vervuilers” van het oppervlaktewater op dit traject van de Spillebeek, helaas werd de aanvraag niet weerhouden.

Wat we wel weten is dat:

- Alle MAP meetpunten volgend jaar door een onafhankelijk bureau worden gescreend.
- De VMM zal ook brononderzoek doen in Essen Hoek en waar mogelijk stalen gaan nemen.

Minister Brouns heeft dit voorjaar in zijn mail aan de voorzitter laten weten dat alle MAP-meetpunten waarop klachten zijn binnengekomen zullen worden onderzocht.

De landbouwraad vraagt:

- Aan de gemeente om de kosten voor het onderzoek van de waterkwaliteit t.h.v de Spillebeek vanaf de grens met Kalmthout tot aan MAP-meetpunt Rouwmoer te dragen.

4. Voortgang aanplant en “grondruil” Papenmoerstraat

Het aanplantingsplan werd op de vorige bijeenkomst voorgesteld en werd bij het verslag gevoegd. De aanplantingen zullen deze winter door het *Regionaal Landschap de Voorkempen* worden uitgevoerd.

In de landbouwraad wordt afgesproken dat:

- De opmetingen en “grondruil” t.h.v Rouwmoer schriftelijk worden vastgelegd met de betrokken landbouwer.
- Het aanplantingsvoorstel wordt bezorgd aan de aangelanden.

5. Toekomstvisie Landbouw

Vorig jaar vroeg de voorzitter om na te denken over de toekomstvisie voor de landbouw in onze gemeente. Aan de leden werd gevraagd om dit voor hun eigen bedrijf af te toetsen. Zijn vraag bleef zonder reactie.

De voorzitter stuurde het artikel *VILT-nieuwsbrief Landbouwvisie 2030-2050* toe met volgens hem stof om over na te denken en onze draad voor het formuleren van een Essense landbouw-toekomstvisie gestalte te geven.

Het artikel is in bijlage 2 gevoegd en/of raadpleegbaar via volgende link
https://vilt.be/nl/nieuws/eerste-forum-geeft-inkijk-in-vlaamse-landbouwvisie-2030-2050?utm_medium=email&utm_campaign=Klimaatscans+wijzen+boeren+de+weg+eficintie+en+goed+veemanagement+drukken+klimaatimpact+melk++Eerste+forum+geeft+inkijk+in+Vlaamse+Landbouwvisie+2030-2050&utm_content=Klimaatscans+wijzen+boeren+de+weg+eficintie+en+goed+veemanagement+drukken+klimaatimpact+melk++Eerste+forum+geeft+inkijk+in+Vlaamse+Landbouwvisie+2030-2050&utm_source=nieuwsbrieven+Vilt&utm_term=Lees+meer

Voor de opmaak van het Beleidsplan Ruimte Essen werd al gesproken over een gemeentelijke landbouwvisie. Het ontbreken van een visie leidt ertoe dat we steeds in de achtervolging moeten.

Wat hebben we nodig? Wat zijn de kansen?

Kan inhouden: Wat zijn onze bedreigingen volgende jaren? Landbouwverbreding? Ja, maar niet enkel dat?

Hoe kan de gemeente ondersteunen.

De vergadering besluit:

- ➔ Lees het artikel van VILT.
- ➔ Iedereen gaat voor zijn eigen bedrijf aftoetsen wat heb ik voor mijn bedrijf nodig. (De opgave mag beperkt worden tot één A4.)

6. Voortgang Grenspark Kalmthoutse Heide

MONA-project:

Het Grenspark is al geruime tijd bezig om in het kader van het MONA-project - kortweg een project rond gezonde mobiliteit – zoveel mogelijk mensen als een gezonde georganiseerde stroom toeristen naar het grenspark te leiden. Vanuit dit project:

- komt de vraag: Hoe gaan we ervoor zorgen dat mensen worden geïnformeerd als ze met de trein vanuit Antwerpen naar Essen komen?
- maar ook om het merk Grenspark in de kijker te zetten
- helaas heeft de poort Volksabdij nog steeds geen horeca
- de percelen aan de Steenovenstraat konden nog niet worden opgenomen in dit project.

Landbouwfafvaardiging in de Bijzondere Commissie:

Een ander heikel punt was de landbouwzetel in de Bijzondere Commissie.

Hier is nog geen invulling aan gegeven binnen de Bijzondere Commissie en dit komt in december opnieuw op de agenda van hun vergadering.

Nederland wilde zwaar snijden in subsidies van de nationale parken, maar heeft dat uiteindelijk toch teruggedraaid. Er wordt gelobbyd om externe partners mee te laten financieren en daarvoor worden Kapellen, Wuustwezel, Brasschaat en Antwerpen aangesproken.

De omzetting van Benego naar een Stichting is inmiddels voltooid.

Wordt vervolgd.

7. Varia

- Kazerne Nispen: De gemeente Essen heeft bezwaar ingediend.
- Aanduiding van parkeervakken in de Verbindingsstraat: Naar aanleiding van veelvuldige gevallen van overdreven snelheid werden er verkeer remmende maatregelen genomen d.m.v. het aanduiden van geschrante parkeervakken. Een tractor met kar kan passeren, dit werd nagegaan bij de uitvoering ervan. Voor het kruisen van landbouwvoertuigen in oogsttijd moet men, net zoals op andere locaties, met de verkeerssituatie rekening houden.

Bijlagen:

Bijlage 1: Beoordelen meetwaarden

Bijlage 2: Vlaamse Landbouwvisie
